

STRATEGIJA FAKULTETE ZA ZDRAVSTVENE IN SOCIALNE VEDE SLOVENJ GRADEC O VKLJUČEVANJU ŠTUDENTOV Z MANJ PRILOŽNOSTMI V PROGRAME ERASMUS+

1. UVOD

FZSV SG si prizadeva za kakovostno izobraževanje, ki študentom omogoča pridobitev vseh potrebnih kompetenc za uspešno vključitev na trg dela. Program Erasmus+ je ključnega pomena za doseg tega cilja, saj omogoča študentom pridobivanje novih znanj, izkušenj in medkulturnih veščin, ki so potrebne v sodobnem zdravstvenem in socialnem okolju.

27.2.2021 je Fakulteta za zdravstvene in socialne vede Slovenj Gradec prejela ECHE listino, za programsko obdobje 2021-2027 (dostopna na: <https://www.fzsv.si/Portals/0/Listine/ECHE%20Listina.pdf?timestamp=1622467454871>). V tem programskem obdobju je poudarek Erasmus+ na:

- **Vključenosti in raznolikosti**
- **Digitalni preobrazbi**
- **Okoljski trajnosti**
- **Aktivnem državljanstvu**

Ena od osrednjih zavez je tudi **večja dostopnost programa za študente z manj priložnostmi**. V ta namen je Evropska komisija sestavila Strategijo vključevanja in raznolikosti v okviru programov Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote (dostopno na: <https://www.cmepius.si/wp-content/uploads/2021/10/Strategija-vkljucevanja-in-raznolikosti.pdf>), ki je poleg ECHE listine in Erasmus policy statement FZSV SG glavno izhodišče za Strategijo FZSV SG o vključevanju študentov z manj priložnostmi v programe Erasmus+.

2. NAMEN IN CILJI STRATEGIJE

Namen je ustvariti vključujoče pogoje za udeležbo v Erasmus+ mobilnostih, ki so prilagojeni dejanskim življenjskim razmeram študentov z manj priložnostmi. FZSV SG si bo zato kot glavni cilj zadala vsaj 1 od razpoložljivih mobilnosti letno usmeriti v študente z manj priložnostmi. Pri tem pa bo promovirala fleksibilne oblike mobilnosti (krajše, hibridne oz. virtualne).

3. CILJNE SKUPINE

Sladno s Strategijo vključevanja in raznolikosti v okviru programov Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote so ciljne skupine:

- a. **Posebne potrebe.** Posebne potrebe vključujejo telesne, duševne, intelektualne ali senzorične primanjkljaje, ki lahko v povezavi z različnimi preprekami posameznika/-co ovirajo, da bi v enakih pogojih kot drugi celovito in učinkovito sodeloval/-a v družbi.

- b. **Zdravstvene težave.** Ovire so lahko posledica zdravstvenih težav, vključno s hudimi oz. kroničnimi boleznimi ali kakršnimi koli drugimi telesnimi ali duševnimi stanji, ki preprečujejo sodelovanje v programih.
- c. **Ovire, povezane s sistemi izobraževanja in usposabljanja.** Posamezniki, ki se iz različnih razlogov spopadajo s težavami v sistemih izobraževanja in usposabljanja, posamezniki/-ce, ki so zgodaj izstopili iz sistemov izobraževanja in usposabljanja, NEETS (posamezniki/-ce, ki niso vključeni v izobraževanje, zaposlovanje ali usposabljanje) in nizko kvalificirani odrasli se lahko soočajo z različnimi ovirami. Čeprav imajo lahko pomembno vlogo tudi drugi dejavniki, so težave z izobraževanjem, ki so sicer lahko povezane tudi z osebnimi okoliščinami, večinoma posledica izobraževalnih sistemov, ki ustvarjajo strukturne ovire ali ne upoštevajo v celoti posebnih potreb posameznika/-ce. Ti se lahko srečujejo z ovirami tudi, ko struktura učnih načrtov otežuje sodelovanje pri učenju ali usposabljanju v tujini v okviru študija.
- d. **Kulturne razlike.** Posamezniki/-ce iz različnih okolij lahko dojemajo kulturne razlike kot ovire, vendar te negativno vplivajo zlasti na tiste z manj priložnostmi. Takšne razlike lahko predstavljajo velike ovire za učenje na splošno, zlasti za posameznike/-ce z migrantskim ali begunskim ozadjem, predvsem pa za na novo prispele migrante/-ke, pripadnike/-ce nacionalne ali etnične manjšine, uporabnike/-ce znakovnega jezika, posameznike/-ce s težavami pri jezikovnem prilagajanju in kulturnem vključevanju itn. Izpostavljenost tujim jezikom in kulturnim razlikam pri sodelovanju v kakršnih koli aktivnostih programa lahko odvrne posameznike/-ce in na nek način omeji prednosti njihovega sodelovanja. Takšne kulturne razlike lahko potencialnim udeležencem/-kam celo preprečijo, da bi zaprosili za podporo prek programov, in tako v celoti predstavljajo vstopno oviro.
- e. **Družbene ovire.** Težave s prilagajanjem v družbi, kot so omejene socialne kompetence, asocialna ali visoko tvegana vedenja, (nekdanji/-e) storilci/-ke kaznivih dejanj, (nekdanji/-e) uporabniki/-ce drog ali alkohola ali socialna marginalizacija, lahko predstavljajo oviro. Druge socialne ovire lahko izvirajo iz družinskih okoliščin, na primer če je posameznik/-ca prvi/-a v družini z dostopom do izobraževanja na visokošolski ravni ali je starš (zlasti samohranilec/samohranilka), skrbnik/-ca, rejnik/-ica ali sirota oziroma oseba, ki je živela ali živi v institucionalni oskrbi.
- f. **Ekonomske ovire.** Oviro lahko predstavljajo ekonomska prikrajšanost, kot so nizek življenjski standard, nizek dohodek, in osebe, ki morajo ob izobraževanju delati za preživetje, so odvisne od sistema socialnega varstva, so dolgotrajno brezposelne, živijo v negotovih razmerah ali revščini, so brezdomci/-ke, v dolgovi ali imajo finančne težave itn. Druge težave lahko izvirajo iz omejene prenosljivosti storitev (zlasti podpore posameznikom/-cam z manj priložnostmi), ki morajo biti »mobilne« skupaj z udeleženci/-kami, ko se odpravijo v bolj oddaljene kraje ali celo v tujino.
- g. **Ovire, povezane z diskriminacijo.** Ovire se lahko pojavijo zaradi diskriminacije, povezane s spolom (spolna identiteta, izražanje spola itn.), starostjo, etnično pripadnostjo, religijo, prepričanjem, spolno usmerjenostjo, invalidnostjo ali presečnimi dejavniki (kombinacija ene ali več omenjenih diskriminatornih ovir).
- h. **Geografske ovire.** Geografska ovira je lahko življenje v oddaljenih ali podeželskih območjih, na majhnih otokih ali v obrobni/najbolj oddaljeni regiji, v predmestjih, v območjih z manj storitvami (omejen javni prevoz, slaba infrastruktura) ali manj razvitih območjih v tretjih državah itn.

FZSV SG je med zgoraj naštetimi kot ključne ciljne skupine identificirala:

- **Redno zaposlene študente** (študirajo ob delu, pogosto brez fleksibilnosti urnikov)

- **Študente starše** (z družinskimi in finančnimi obveznostmi)

4. AKCIJSKI NAČRT

4.1. Ovire in rešitve

Ovira	Ciljna skupina	Rešitev
Pomanjkanje časa	Zaposleni študenti	Krajše/hibridne mobilnosti
Finančna negotovost	Vse	Dodelitev podpore za udeležence z manj priložnosti
Skrb za otroke	Študenti starši	Možnost spremstva, dodatna podpora
Neinformiranost o možnostih	Vse	Osebni stik, obveščanje na dogodkih fakultete

4.2. Aktivnosti za boljše vključevanje ciljnih skupin

Korak	Aktivnost	Odgovorni	Kazalniki uspeha
1	Identifikacija potencialnih kandidatov	Erasmus koordinator	5 identificiranih
2	Osebni razgovori, razlaga možnosti	Erasmus koordinator	Vsaj 3 izraženi interesi
3	Interni razpis z dodatnimi točkami za študente z manj priložnostmi	Vodstvo fakultete	Objavljen razpis
4	Organizacija kratke ali virtualne mobilnosti	Erasmus koordinator	1 izvedena mobilnost
5	Mentorstvo pred/po mobilnosti	Alumni, učitelji	1 študent vključen
6	Zbiranje povratnih informacij	Erasmus koordinator	1 javna predstavitev izkušnje

5. SKLEP

Fakulteta za zdravstvene in socialne vede Slovenj Gradec si v skladu s svojo mednarodno vizijo in Erasmus Policy Statement prizadeva za vključujočo in dostopno mobilnost za vse študente. Zlasti želi odpraviti ovire, s katerimi se soočajo redno zaposleni študenti in študenti starši, saj ti pogosto ostanejo izključeni iz mednarodnih izkušenj zaradi časovnih, finančnih in organizacijskih razlogov.